

LART

IRODALMI FOLYÓIRAT

Németh Dezső

Minden arcunkban

Minden arcomban ott lapul az eljövő idő.
Kibonthatatlan álmaim őrzik
árnyékerezett tekintetedet,
mint préselt leveleit a föld.
Érzésem lenyomatait szívem
kőkamrái rejtik a világ elől,
mert jönnek immár szikrázó
fejtőkalapáccsal -
az érzést kirabló holnapok.

Minden arcodban ott lapul az elmúló idő.
Lepréselt levelek az együtt átélt évek.
Már irdatlan messze vagy
testemre feszülve...
Kiégett máglyánk csillagkráterében -
árva madarak siratják -
az elveszett nyarat.

Minden arcunkban ott van az elmulasztott idő.
A nyár pipacssebei fáznak szemeinkben.
Rettenetes ez a hamuvá égett élet:
kifosztott ajkunk hideg gödréből
hallatszik fogaink
gyémánt vacogása.

Oláh András

szavaid

Ady Endrének

szavaid vérző eleven sebek
láztól megperzselt fekete tüzek
szavaid fények szavaid lángok
felnýársalt szentek elpusztult álmok

szavaid koporsók sírgödrök mélyén
-ott menetelsz a halottak élén-
szavaid szólnak csönddél vált éjben
vagy aszalva függnek szárítókötélen

Üzenet Orpheusnak

Elfogynak lassan az évszakok
Jégcsap-kalitkák mögött
zuhanórepülésben a csillagok
Eltévedt dallamok bolyongnak
barlangok sötét folyosóin
-csalpa szíréhangok...
Tengerízű könnyeink meleg
gyásza eleven tiltakozás -

Hinora Márta

Letört faág

Apám emlékére

Nem történt más,
csak egy reccsenés,
letört faág lettél.

Belőled sarjadt sok hajtás.
Virágoztál, termést hoztál.
Álltad fázva szelek viharát,
a hó lágy, puha takaróját,
de te csak mosolyogtál,
és újra-újra virágoztál,
majd lassan, csöndben elfáradtál.

Aztán nem történt más.
Csak egy reccsenés.
Letört faág lettél. -

Hát ennyi az egész?

Németh Erzsébet

Csönd

Szarvasbogár-éjszaka,
szüette magány...
pölyhösödő csönd
a hajnallány hajján.

Nyár

Átúg rajtunk a Nyár
tűz-fortisszimója,
összeszabdálja testünk
az eszeveszett zene.
Hiába nézünk az égre:
a csillag is vérzik,
s földre szivárog
az ember szégyene.

Mikor

Mikor nagyon szeretlek:
vad színek káprázatában égek,
csókok titkos kottáját hallgatom,
s aranyló hárfaként zenélek.

Alkony

Megrebben
az alkony
hosszú pillája alatt,
aztán
fészke bújik
a fecske-gondolat.

Németh Dezső

A végtelen

Bármerre mész
mindig ugyanaz...
Nincsenek gátak, falak.
Kristályrácsok között
kötömbök bolyongnak,
s lángba öltözött
napraforgók
a csillagok.

T. Ágoston László

Emlékek párbeszéde

-Elhoztam nektek megmutatni a fiamat - mondtam csak úgy magam elé, és letettem a sírra a kis szalmavirág koszorút. - Nézzétek, Mamikám, milyen keménykötésű, szép gyerek! Büszke vagyok rá, az én fiam! A legkisebb dédunokátok. Alig tizenhárom hónapos, és hogy fut, hogy érdekli a világ...

- Mi is büszkék voltunk rád, kis fiam - hallottam valahonnét az időn és téren túlról nagyanyám halk, szelíd hangját. - Te voltál a reménységünk, amikor apádat kivitték a frontra, és naponta jöttek a gyász hírek.

- Olyan szőszke a haja, akár öreganyádé volt, amikor megismertem - súgta nagyapám. - Amikor meglestem őket a piszkebokrok mögül... Hogy sikoltottak, mert megláttam a lábuk-szárát...Guggolva szedték és felhúzták a szoknyájukat.

- Hagyd már el, Jani! - szemérmeskedett nagyanyám. - Miket nem beszélsz a kisgyerekek előtt?...

- Ezt rám érted, Mamikám, vagy a fiamra? Tudom, neked mindig én leszek a kisgyerekek. Húsz évesen is az voltam. A szél-től is óvtál volna... De lásd, a szemem körül már egyre gyűl-nek a szarkalábak. A fejemről lassan lekopik a haj, a fogaim közt sok az idegen, s ha északi szél fúj, ropog a derekam, re-cseg a térdem. A lányok, akiknek hajdan az anyjukkal fo-gócskáztam, csókolomot köszönnek és bemutatják a vőlegé-nyüket.

- Az én térdem is ropogott - szólt nagyapám -, a derekam is elnyűtte a fűrészt, meg a nagy ropánt gyalu, de a gerincem so-hase hajlott. Hogy állsz a becsülettel, fiú? Ember lettél-e, vagy csak annak képzeled magad?

- Én neveltem azzá, amíg tudtam - válaszolt helyettem az apám. - Hittem benne, és mellette állt. A halálos ágyamon is biztatott; tartsak ki, jön a tavasz, és elvisz magával szőlőt metszeni. Jól tudtam én, hogy nincs több tavaszom. Ő is tud-ta, de táplálni akarta bennem a reményt, és mosolygott a szá-ja, bár láttam a szemében a kint. Rajtam ember már nem se-gíthetett...

- Eh, mellébeszélés megint! Nem azt kérdeztem én, hogy té-ged szeretted-e? Azt jól tudom. Meg tud-e állni a saját lélek-tükre előtt?!

- Hiszem, hogy így van, és ne torkoljon le folyton, apám! Vég-tére is két évvel többet éltem, mint maga...

- Többet, de minek? Ha értelmesen éltél, a duplája is kevés. Ha nem, az egész pocskékba vesztett. Ezt próbáltam az eszed-be vésni egész életemben, te gyerek! Ideje lenne már, hogy megtanuld, legalább ideát.

- Amit magától tanultam, Apuska, mind átadtam neki. Igaz, én nem voltam olyan kemény ember, mint maga, és olykor a hitem is elveszett.

- Az pedig nagyon fontos. Hit nélkül semmit sem ér az ember. Hát jól figyelj, Kisunokám! Mindegy miben hisz az ember, csak emberhez méltó legyen. Amikor átlótték a lábamat, és a gennyedt sebben kukacok nyüzsögtek, én hittem abban, hogy újra járni fogok, és Szibériából is hazajövök. Hittem, és akar-tam. Mások azt mondták rá, csoda. Én tudtam, hogy egyedül Istennek, és magamnak köszönhetem. Hittem, hogy saját mű-helyem lesz, és saját gyalum. Évekig gürcöltem érte, de meg-

szereztem. Hittem, hogy emberhez méltó életet kell élnem, és nem félttem, amikor bekopogott értem a kaszás. Tudtam; ez volt, és ennyi az életem. És emelt fővel vállaltam a számadást.

- Egy szóra állj meg, kérlek, Nagyapa! Gyerek voltam még, amikor elmesélted, hogy Jekatyerinburgban láttad a cárt. Ak-kor azt mondták, badarság. Most kiderült, hogy neked volt igazad. Meséld el újra a múltat, és ha látod onnét, ahol most vagy, mondd el a jövőt! Segíts nekem, hogy hinni tudjak, se-gíts, ha elfog engem is a kétely. Kérlek, add nekem az emlé-keidet, hogy én is átadhassam a fiamnak!

- Szívesen megtenném, de nem lehet. Csontszám nem szólhat, csontkezem nem simogathat többé. Mi csak azt tudjuk, amit te is; benned élő emlékek vagyunk. Addig élünk csupán, amíg ti élők emlékeztek ránk. Láttam, és jól esett látnom, hogy

dédapád sírjára is jutott egy csokor virág. Még ők is élnek, bár az arcuk egyre halványabb. Itt vannak velünk. A fiad, aki most a fűvet tépdesi apró kezével a sírhantunk mellett, emlé-kezni fog ránk, s mi majd veled, általa élünk tovább.

- És mondd, ha látod, az én harcom értelmes-e?

- Csontszemem nem lát, de porszívom úgy érzem, benned do-bog. Nincs harc, mely értelmetlen lenne, ha emberi. Ezt ta-nítsd meg a fiadnak, kisunokám!

Feleségem friss vízbe tette a szegfűket és némán várt mel-lettem. Hozzám tipeggett a fiam, s mintha megértette volna az emlékek párbeszédét, rám emelte csillogó szemét, és azt mondta: apu.

Kondor Jenő

Ami megkötöz

Virágát veszti
szílszégő szélben
havazik a szilva

gyökerén - szavúkon
fejsze feketül

Csókos somfáimon
elfanyarul nem
mézesül a konok idő

Tős diófánk rügyel
hullnak nagyapám elé -
kopott kergük megkötöz

Kisfiam mosolyába vénült
szegényült jövőnk
kopácsol ráncainkban

Hátunkra görnyed a tegnap
szírom és gyümölcs nélkül
szegyenkeznek napjaink -
Csak a holnap mulandó

D. Kovács Éva

Himnusz az erdőről

Világ csöndjéből erdő csöndje támad,
merengve állnak sziklatörzsű fák,
ívől, göcsörtből titkos erő árad,
bibéje felhő, szirma napvirág.

Anyóka-térdű, árkos arcú bokrok,
néhány imát értem is mondjatok!
Szelíd a hajnal amikor zokogtok,
álmotokra ülnek vig madárrajok.

Tövisben jártam, vérzett a lábam,
adtok-e nékem enyhítő füvetek?
Madárka voltál mikor rád találtam,
szétronszolt szárnyad bénán remegett.

Jártál-e álmodban özcsapáson?
Bogár-vitéz voltál-e csata után?
Nézd, harmatba bújt a hajnali álom,
szikrázik, billeg a pók fonalán!

Hét szajkó száll a felhőpárás égen,
uszályként vontatják a hét szelet,
a nyolcadik rí, erdők szegletében
láncra verték éjjel durva emberek.

A tisztáson, hol pihenni szoktál,
vad borostyán kúszik az ég felé,
minden moccanása angyali zsoltár,
s minden lélegzése Istené.

Erdő csöndjéből lelkem csöndje támad,
erős a törzs, fénytelenek a lombok,
sámáni hittel kérlelem a fákat:
Fogadjátok be ezt a bolondot!

Horváth Jenő

Estéink

Esték kérge mögött csend perceg,
lábnyomok lenyomatában
a homokszem leperreg,
s percek elhagyott ösvénye felett
a kihalt utca
lámpáinak fénye elmereng.

Veled az órák végtelenbe érnek,
Veled élem Idő örökségem,
megfáradt mozdulataidban
a lélek nyújtózkodik,
s árnyékunkra
a szeretet kapuja rácsukódik.

Vántsa Zoltán

Mindörökre

Emlékezz a nyári hajnalokra!
Balkonunkon - bíbor remegett,
fűrg felhő kúszott rá a holdra,
víg madárraj - csöndet temetett.

Mozdulatlan fáknak árnya bomlott,
zsenge fűben - harmat pislogott,
és a fény a házfalakra omlott,
csillagoknál - szebben csillogott.

Emlékezz a szürke égi tóra.
/Álmunkat - gyakran lopta el/
Emlékezz a mindörökre szóra,
hányszor mondtam - s hányszor montad el.

Horváth Jenő

Hiányzol

Hiányzol, mint a napok
mögött elmaradó,
őszinte mozdulatok.

Hiányzol, mint a hangok
között megbicsakló,
esendő emberi szó.

Hiányzol, mint az érzés
markába záruló,
sorsommal osztozók.

Hiányzol, mint az emberség,
melyet túlharsog a Cél -
és napjainkban egyre fogy.

Még most is nagyon hiányzol,
mert e ránk hagyott világból,
a sok szép régi álmot,
magaddal vitted apám.

N. László Endre

Göncöl első regéje

Amikor a komppal átértünk a Léli szigetre, az égen már kacagni kezdett az esthajnali csillag, s az erdő mélyén ért utól bennünket az illatébresztő alkonyat. Néhány virág ilyenkor ébredt, s ájulásig szétfeszített kelyhéből szinte sugározta az illatot. Rejtelmes, simogató szellők támadtak ilyenkor a fák között, borzongatók és melengetők.

István bácsi ott heverészett a szokott helyén, az Öreg-Duna partján. Csendesen pipázgatott és néha húzott egyet a homokba állított üvegből. Előtte uszadékfából rakott tűz lobogott.

A falusiak igen sokat beszéltek erről a magányos öregemberről, akivel sem a kocsmában, sem a templomban nem lehetett találkozni, annál inkább a Duna partján. Mondták róla, hogy nappal az ördöggel cimborál, de éjszaka tündérekkel álmodik. Hogy pogány, meg azt is, hogy táltosok vére kering az ereiben. S ebben lehetett is valami!

Amikor ugyanis a kezem egyik napról a másikra tele lett tyúkssal, az orvos hetekig kínozta, égette a kezem pokolkövel, kengette, de a várt eredmény elmaradt. Pista bácsi csak megnézte, majd megbökölte a tyúkssal egy darab bűtykös szalmaszállal, valamit dűnnyögött hozzá és pár nap múlva egyetlen tyúkssal sem volt a kezemen! Azóta igen nagyra tartottam az öreg táltosivadék tudományát. Meg aztán kitől tanultam volna a sok-sok mesét, ha nem tőle?

Béla barátommal nagyon szerettük az öregot és csak azt sajnáltuk, hogy már keveset szólt nekünk a kakuk, ahogyan ő mondta első találkozásunkkor. Az előbb belekezdett egy nőtába, de csak a második sor végéig futotta emlékezetéből. Nem nyugodott bele a kudarcba, újra és újra maga elé dűnnyögte a két sort, hogy:

Én ültettem a diófát,
más köti hozzá a lovát...

Pista bácsi, - szóltam hozzá könyörgő hangon, - hagyja már azt a diófát, meg azt a lovat és meséljen nekünk valami szépet!

-Újat én nem tudok, - dűnnyögte az öreg. - Én csak a régi, a nagyon régi meséket, a nagyon régi történeteket tudom. Azokat itt már senki nem tudja rajtam kívül.

A víz lágyan csapkodta az aranyfővenyes partot. A habok csevegése nagyon kedves volt a fülemnek. Néha elhallgattak, aztán újra kezdtek. Fontoskodva, suttogva, helyeselve vagy szemrehányóan sóhajtozva, esetleg fojtottan nevetve, az emberi érzelmek százféle árnyalatát csillantva meg hangjukban. S gyakorta az volt az érzésem, ha nagyon odafigyelek, megértem minden szavukat.

De a habok csevegésénél is jobban érdekelték Pista bácsi meséi. És ő kinek mondta volna el ezeket a történeteket, ha nem nekünk? Tudta ő, hogy az öregek mindent elhisznek, a középkorúak mindenben kételkednek, a fiatalok pedig mindent tudni vélnék. Nekünk, gyerekeknek mesélt a jó öreg legszívesebben.

Ha éjjel arrafelé fordulunk orcánkkal, amerre a Nap soha sem jár fényesen izzó szekerén, látunk az égen egy nem va-

lami nagy, de igen fényesen ragyogó csillagot. Ez a fényesség csillag soha nem mozdul el a helyéről, mert - én most elárulom néktek - nem is csillag ám az, hanem egy leásott kőszobor, kőoszlop. Tőle nem nagyon messzire, alig egy égi futamodásnyira, egymás mellett két ragyogó csillag van. Az ám, de ezeket is csak az avatatlanok, a közönséges földi halandók tartják csillagoknak. Ezek sem csillagok, hanem legelésző táltos paripák!

Kevesen tudják, hogy ezeket még Göncöl táltos dédapja pányváztta a kőszoborhoz valamikor régen, nagyon régen, amikor az égi legelőkön terelgette hét szebbnél szebb ménesét, hét daliásnál daliásabb dédunokájával.

Egyszer így szólt hozzájuk:

- Én most aluszom egy kiadósat a magam épülésére és egészségére, hogy legyen erőm a világ építésére, az emberek boldogítására. Az álmok szelleme megsúgja közben, mit és hogyan kell cselekednem. És most nagyon figyeljétek ide kedves unokáim!

Mire felébredek és kitörölöm szememből az álmot, valamelyikőtök oldozza el a két hősztín táltost és fogja be őket abba az aranyküllös-ezüstküllös szekérbe, amit innét nem messzire, a magas fűben elrejtettem! Amelyiteknek sikerül a betörtetlen táltosokat a szekér rúdja mellé fogni, az lesz az én örökösöm, minden titkaim tudója és őrizője. Annak adom át minden tudásom, minden hatalmam!

A vénséges vén sámánfejedelem ezzel leheveredett a fűre és azon nyomban el is aludt, mint minden hétezer esztendőben. De ilyenkor aztán át is aludta a hétezer esztendőt egyfektében, hogy utána hétezer esztendeig intézze a népe sorát pihenés nélkül.

- Majd én betöröm a hősztín táltosokat! - mondta a legidősebb fiú. Kerek ezer esztendeig próbálkozott, de még a kezét sem tehette rá a táltosokra, olyan harapósak, rúgósak, vadak voltak azok, hogy közelükbe sem férközhettek.

- Majd én, bátyám! - mondta magabiztosan a következő fiú. Ismét eltelt kerek ezer esztendő és nem sikerült a táltosokat megszelídítenie neki sem.

A vénséges vén sámánfejedelem már hatezer esztendeje aludta végtelennek tűnő álmát, de a két hősztín táltost még mindig nem sikerült betörni.

- Szerencsét próbálok én is, - mondta Göncöl, a legfiatalabb fiú. De ő másként fogott a feladat teljesítéséhez, mint testvérei. Először megkereste a magas égi fűbe gondosan elrejtett aranyküllös-ezüstküllös szekér darabjait, összerakta szépecskén a maga és a testvérei gyönyörűségére, s csak ezután látott hozzá a táltosok megszelídítéséhez.

A szekér elejébe befogott négy pompás éjsztín táltost a sámánfejedelem ébensztínű méneséből. Egyszer vad vágásban, másszor nagyon lassan, de megállás nélkül kerülgette a két fehér táltost. Egészen addig, amíg azok bele nem fáradtak a szüntelen vigyázásba, s olyan szelídek nem lettek, mint a kezes bárányok.

Akkor aztán az éjsztín paripákat kicsapta a dúsfűvű égi legelőre és a szekér elejébe befogta a két hősztín táltost. Reszketve álltak a szekér rúdja mellett. Először érintette finom bőrüket szerszám, s amikor Göncöl hetet pattintott ostorával, vad robogással megindultak! Csillagokat rúgtak le az égről, s azok pörögve tűntek el a mindenség végtelenjében. A patkók és a megvasalt kerekek nyomán támadó szikrákból új csillagok, új világok születtek. A felszálló por ködként úszott a ro-

bogó szekér nyomában és az égi legelőkön, az úton felvert por-felhőket nevezik azóta is csillagködöknek.

Samikor - pontban éjfélkor - nagy robajjal megfordult Göncöl szekere és megállt, letelt a sámánfejedelem alvásának hétezeredik esztendeje. A dödőregapa felébredt és mennydörgő hangon így szólt:

- Na, végre egy kicsinyt kipihenhettem magam! Amikor meglátta az aranyküllös-ezüstküllös szekér előtt a két tajtékborította, reszkető inu fehér táltost és a bakon büszkén feszítő legkisebbik unokáját, így szólt:

- Tudtam én, tudtam... Mindig, már a születéskor tudtam, hogy unokáim közül te vagy a legkülönb! Te törted be a két táltost, legyen a tiéd, Göncöl, a szekérrel együtt! Te leszel titkaim és hatalmam örököse! S hogy a hatalom ne csak szó legyen erő nélkül, sereget is adok a kezéd alá, halhatatlan hősök seregét!

Alighogy ezt kimondta a sámánfejedelem, az égről egyszeriben eltűnt minden csillag, s helyükön egy-egy lovas vitéz állott!

Mert nem mások ezek az égi csillagvirágok, mint a hősi csatákban elesett hun és magyar daliák lelkei! S a feltámadt harcosokkal parancsolójuk mindent megtehet, mert a vitézek sebezhetetlenek, halhatatlanok és láthatók is, meg nem is... Ahogyan az öreg sámán, vagy legkedvesebbik unokája, Göncöl táltos akarja. Semmiféle fegyver nem fog rajtuk!

Pista bácsi elhallgatott. Sokáig némán bámultuk a csillagokkal pazarul behintett eget, lábunknál ősi szóval a víz, fejünk fölött a vén fák lombja ismételte meg a csodálatos regét, és most már minden szavát megértettem...

- Pista bácsi, vajon mikor telik le a mostani hétezer esztendő? - kérdeztem.

- Jó lenne azt tudni, fiam! ... Talán még az én életemben, talán majd csak a tiétekben! - mondta lassan, komolyan éppen akkor, amikor Göncöl szekere nagy robajjal megfordult az égen.

Pontban éjfélkor.

És már akkor megsejtettem, hogy a legszebb meséket nem csak a valóság adta a nép ajkára, raktározta el a nép szívébe, a drága emlékezetébe, hanem a valósággal való elégedetlenség, a valóságból való kivágódás is. A mese átalakítja, megszépíti, felemeli az életet a vágyak és az álmok erejével, melyek szembehelyezkednek az élet könyörtelenségével, igazságtalanságaival. A mesét száműzhetik az irodalomból, de a nép lelkéből soha!

Baráti Molnár Lóránt

Ómen

Lemeztelenedik minden mozdulat

Üres fák haldokló ősvényeinek útján vánszorgunk valamerre

És lassan meghalljuk a lidérces éjszakákban

Mikor sötét bíbor cseppekben hull a virágok vére

És elájulnak majd a jázminok

Lelkes Miklós

Istennő

Tükrök bolyongó kékje a tested átígézte
léteken túli létben fénylő gyönyörűségbe,
hol nem együgyű vallás dadogja holt imáit:
az eszme semmivé lesz vagy igazat virágzik.

Félholdak győzelmét szétmetszi kardok éle,
kihull gyors, fehér lángjuk lankadt feketeségbe.
Ledől a mai bálvány, s bár új bálványt emelnek
szenteknek kikiáltott hamis keresztű szentek,
tudom: a végtelenben jár a világnagy óra,
s egyszer valóban hajnalt jelez majd mutatója.

Ó, Istennőm, kit néznek s fel nem fognak a felhők,
s a táj, mely duzzadt, édes, nagy emlíden felnőtt,
sem nyüzsgő, apró létek - megfáradt törpe hangyák,
akárhány csáp tapintja multak kövült kalandját,
bár csillagot emelnél csillagtalan fölébe,
olyat: szívünkig érne meleg és tiszta fénye!

Igen, benned hiszek még, meghurcoltan és fájón.
Valóságnál valóbb vagy, álom mögötti álom.
Szemed atmosolyog most csaló s megcsalt világot,
sötétlő ég-keresztet, félholdat hordó lángot,
mindent mit zsoldos elmék most kalmármód dicsérnek
jelére a Nagyúrnak, s a Pénz új istenének.

Igen, benned hiszek még, most is, míg árnyak nőnek,
és árulóként látunk volt hitet-színlelőket,
s lesik vad haszonvárók mire int Mammon ujja,
s a sok becsapott bámul borjúként új kapukra.

Ó, Istennőm, ki túl vagy földi és égi léten,
a Nagy Megmérhetetlen mélységben, messzeségben,
köntösödre egy csókot hadd adjon a poéta,
kit végül Hozzád vitt el az élethossznyi séta,
kinek a szót mégiscsak Te adad mindent-látón,
a Te kürtjeled gyúlt ki a felcsillagzó zászlón,
s Te súgtad, súgod most is: jár a világnagy óra,
s egyszer valóban hajnalt fénylik majd mutatója.

Oláh András

Garabonciás idő

Tépett szárnyú madarak
verdesnek a garabonciás időben.
Szemünk ürege megvakult
csillag, kihalt ősvény.
Ajukunk némasága egyetlen
jajkiáltás, mielőtt ránk
zuhanna az ég, s elcsitulna
a kifosztott erdők szívére.

T. Ágoston László

Ultimátum

Azt mondja a gégeész doktornő, hogy szokjak le a dohányzásról, mert különben megmetszi a torkomat. Ez a kérés felér egy ultimátummal. No persze könnyű neki, ő sohasem dohányzott. Fogalma sincs arról, milyen földöntúli érzés langyos nyári estén kiülni a teraszra, elnézni az alattunk pezsgő város éppen kigyúló fényei fölött, belekörttyintani a pincehídeg vörösborba, és az egészet lefűjni egy pofa füsttel. Honnét is tudná, hiszen orvos. Már a egyetemen beleverték a kobakjába, hogy csalókák a langyosnak hitt nyári esték. Elég egy hideg fuvalat, és máris kész a megfázás. Ha mégsem, hát jönnek a szűnyogok. Általában nem veszélyesek, de millió közül egy még a mi éghajlatunkon is terjesztheti a maláriát. De az is lehet, hogy előttünk valaki más fertőző beteg csípett meg. A fények még csak rendben volnának, de az alkohol öl, butít, és nyomorba dönti az embert.

A dohányfüstről pedig köztudott, hogy gégerákot okoz. No igen, de amikor az ember olyan ideges, hogy muszáj tízig elszámolnia, mert különben olyant mond, hogy maga is megbánja. Ilyenkor mi van? Majd előveszi a két szép kis kezét, elkezd rajta számolni tízig? A frászt! Előveszi a cigarettafűjét, meg a gyufáját és rágyújt. Persze mindezt szépen, komótosan, közben magában elküldi az illetőt a jó édes... no oda. És mire mindez megtörtént, jószerevel már meg is nyugodott. Ha mégsem sikerült tökéletesen megnyugtatnia magát, még mindig szívhat egy jókora slukkot, belefűjhatja a füstöt az illető po... arcába, és a pofa olyan ideges lesz tőle, hogy neki már számolnia sem kell.

Sajnálom, hogy mindez nem győzi meg a doktornőt. De mi-ből gondolja, hogy ami harminchét évig nem sikerült, most egyetlen szikecsapásra sikerülni fog?

Kérem, én ünnepélyesen kijelentem, sőt a büntetőjogi felelősségem tudatában is, legalább harminc éve minden szilveszterkor megfogadtam, hogy másnap már nem gyújtok rá. Aztán? Aztán elmúlt a szilveszter...

Tulajdonképpen úgy kezdődött az egész, hogy én nem is akartam rágyújtani. Émelyítően keserű volt az a füst. A gimnázium végéjébe se azért álltam be a négy fiú mellé ötödiknek, mert valamelyiknek volt egy stabja, és lőni akartam a Laját, hanem azért, mert még nem is tudtam milyen az, de olyan felnőttesnek tűnt az egész. Arról sem tehetek, hogy jött a Buci, a tornatanár, és nem hitte el, hogy mi odabent egyszerre öten végezzük a dolgunkat, és hogy az füstöl. Arról sem tehetek, hogy a Tojás a sógora volt, és nem akarta kicsapatni a gimiből, mert az anyósa kikaparta volna a szemét. Megkérdezte tőle, hogy intót akar, vagy egy pofont. Naná, hogy meglegegett egy frással. Ezért még az anyósa se nehezített rá. No de akkor már a többinek is illett felajánlani a választás lehetőségét, mert akkor még egy tanár úriembernek számított. Így esett, hogy szünetekben sorbaálltunk a pofonért.

Nem is lett volna semmi baj, ha annyira fel nem bátorodunk, hogy tanítás után az osztályban is elszívunk egy-egy Laját. És még pechünk is volt. Egy részt nem volt velünk a Tojás, másrészt nem Buci nyitott ránk, hanem Majoros, a magyar-

tanár. Másnap meg is kaptuk az igazgatói megrovást. Harmadnap megalakítottuk a bagósok klubját, s mi lettünk a főbagósok, akikre felnéztek mindazok, akiknek még egy osztályfőnöki figyelmeztetés se jutott.

Aztán meg, tetszik tudni, doktornő, én úgy szoktam dolgozni, hogy előveszem az írógépet, mellé rakom a jegyzeteimet, aztán rágyújtok. Általában a harmadik slukk után kezdenek előjönni a gondolataim. Ha nem gyútok rá, nincs gondolat. Ez sem hatja meg? Kár... Hogyan? Mármost hogy a második slukk után el kellett volna nyomni azt az átkozott bagót? A gondolat még csak hagyján, de tudja milyen drága a cigarettá?

Egyezzünk ki, drága doktornő! Holnaptól csak kettőt szívok. Nem? Egyet... egy felet... egy Laját... Nem alkuszik? Jó, látom, hogy feni rám a szikéjét. Ha így állunk bosszúból holnaptól kezdve nem iszom, és a nőket is hagy ívben el fogom kerülni. Aztán majd mentegethető a reklámmenedzserek előtt, hogy elszipkázta a legjobb vevőjüket...

Bíró László

Alkonyati anziksz

Alkonyodik. Vöröslök a semmi.
Nézem a naplementét.
Tollam hegyén Rím kisasszony
várja Lap Leventét.

Felvágta ereit a világ.
Vészto vénájából csorog a táj.
Az opusz-ól előtt Dsida Jenő
trocheus-tamagocsival babrál.

Poézis pácolja a jelent.
A kert ózon illatot gőzölög.
S hogy teljes legyen a gyönyör,
az udvaron hallgatás hömpölyög.

Igazán idilli ez a pillanat:
ledér lányok fürdenek a tintásüvegben.
Ám ha vége a versnek,
elvész az éden a magánytömegben.

Bíró László

Versgrafika a valóságról

Hentesáru volt az élet,
sokan lopták a szalonnát,
s én ezerkilencszáznyolcvankilencben
elhagytam Nagyszalontát.

Viharos városokban vacogott a világ,
Vágtázott velem a végtelen.
Az idill felé kevés volt a komp,
nem tudott átvinni az értelem.

Meghúzta a ravaszt a sors,
s a csönddel halántékon löve,
borogatva a magányt,
egy éve lejöttem Vésztőre.

Néma széna

Artikulátlanul zizeg a széna,
az élet mosolyul alig ért.
Július van, nagy a hőség,
vacog a lelkem valakiért.

Álmaimban ölelések nőnek,
kéziratomb betű-pázsitos.
Romantikus rezgések a rímekben,
de a világ másra áhítoz.

Internet villog, maroktelefon szól,
csorog a technika földre-égre.
Bennem még gép helyett a szív dolgozik;
szeretek, de mivégre.

Kovács István József

Kincs

A szeretet kincs

A szerelem sorsajándék

A hit éltető erő

A szellem szárnyalás, szabadság

A lélek ereje isteni szándék.

Lelkes Miklós

Nyár, Afrika

Afrika volt az a nyár, földet éghez
egyre varrt a sok szorgos szöcske-tű.
Fellángolt a fű oroszlánsörénye,
s ezüst hangot dajkált egy hegedű.

Vesztesekkel ültem Napszitta Ország
csendjében és csüggedt kékbarna fák
tudat-mélyén már keselyük cibálták
a Nagy Tetem gőzölgő mellkasát.

Lengő színekből volt-mézeskalácsra
gyűlt a darázs, s az illat illanó
légsóhajában lehullt a virágfej:
bárdot villantott egy lila bakó.

Afrika volt a nyár, minek tagadjam,
s Nagy Varázsló játszott veled, velem:
az érthetetlen gúnyolta az értőt,
s önérdék gázolt át a közérdeken.

Nyár, Afrika, kiszikkadt fű, szegénység
von feketét rád fehér csontú hold.
Karmok, csőrök fosztják a vant, a voltat,
s fosztanak ami itt se, ott se volt.

S ha jön az este hazugok az árnyak,
s még nagyobbak. Sötételő ég velem,
s veled játszik. Játékos Varázsló!
Fogy az idő, nyár, szépség, érzélem...

Látszat-hazák, Vérszitta Látszatország!
Te is tudod és én is jól tudom,
hogy itt ülünk most iszonyú muszájból,
de lelkünk már egy másik csillagon.

S bár messze még, de tudjuk: háború lesz.
Fent fekete ég, fehér csontú hold.
Lent egy álszent had papol becsületről,
úgy ahogy régen egy másik papolt.

Magyari Barna

Poharak a csöndben

szoknyád alatt vakít a fény
a heliográf harisnyádon lépeget
lángoló látványt liferál a líra
s én lábaidról lízingelem a lényeket

csöndemben is vannak poharak
csapoljuk a csodát
melltartód két kelyhéből
ámor-aszút szűrőből a vágy

a franciaágyon vesszővel vezényel a kéz
szagatottan szólnak a szimfóniák
testünkön gordonkázik a gyönyör
s a nász vonalrendszerében hangjegyek a kromoszómák

Vallomások és vonatok

melltartód két pántja a mámor sínjárja
döcög rajta a gyönyör
s mielőtt versembe a báj begördül
a bakterházánál flörtünk a váltóór

a harmónia hátszágában
mondd kap-e elég ételmet vágyad
éned misztikus metropoliszában
jár-e naponta édeni teherjárat

ma este egy vonatra várunk
nézd a franciaágyon már áll a szemafor
a pillanat-peronon nyüzsgő a nász
s az idill kitolat ruhából

Édeni rezonancia

furcsa frekvencia az élet
gyakran magány-radar pásztáz a tájon
hogy vérreid huzalán tisztábban fogd a flörtöt
mondd hány fokot állítsak az antennámon

köröttem Z alakban cikáznak az álmok
szárnyaikat olykor elpattintja hiányod
a daktilusok alá létrát rakok
s lehozom neked a hangszólyt ha kívánsz

félhomályban fogalmaz a gyönyör
az est a veled illusztrált kódexet írja
a csendben meg-megmoccan a melled
mozgatja szoknyád alól az édeni rezonancia

Baráti Molnár Lóránt

Requiem

Wimmer Máriának

Hol van a tegnapi reggelek hajnal-szőke fénye
Ájultan zuhant reá az eltemetetlen idő
Lépteink mögött emlékek aknabecsapódásainak gödrei
És miért emlékezünk régi ölelésekre
Gomolygó távoli párában közeledik felénk
Valami messzeség szürke fekete ködben imbolygó életünk
És látjuk majd egymást egymás tekintetében elszuhanni

Jelbeszéd

Tér digi gázolunk halott csillagok porában
Szemlencsénk megannyi kék zöld fekete
szürke barna halott sivatag
Ittlétünk rövidülésének bizonyossága
Életünk lepecsételt álom-írása
Végül felépítjük minden celláinkat
Tetőnyílással a sötétségen át

Rudnai Gábor

Félelem

Valami olyan neszezés,
mint mikor húsba metsz a kés,

valami olyan suhogás,
mint mikor kendőt bont a gyász,

valami olyan kaptató,
amiről legördül a szó,

a sziszifuszi lavina,
- csak súlya van, de nincs nyoma -,

valami olyan rettegés,
hogy eltakarni is nehéz:

szemünk is lőrés, pókháló a kéz.

Dr. Domonkos János

A torinói lepel

Őrzi titkát a vándorló ereklye. Évszázadunkban csak néha nyitották meg az ereklyét őrző, a torinói Szent János dómhoz csatlakozó királyi, Szent lepel kápolnát. 1898-ban Secondo Pia torinói ügyvéd lefotózta a lepel, mely annak soha nem sejtett tulajdonságait tárta fel. Az első fényképfelvétel centenáriuma az 1998-as év, és egyben a lepel kiállítása 1998. április 18 és június 15 között lesz. Biztosan a zárándokok óriási tömegét vonzza az eredeti lepel bemutatása, amelybe a kereszttről levett Jézus Krisztus testét takarták be hívei.

A Nyugati-Alpok által védett, zöld lombok közti, a Pó bal partján fekvő Torinóban a XVII. század második felében épült a nevezetes barokk stílusú királyi kápolna /Capella della Sindone/, annak a vászonlepedőnek őrzésére, mely a hagyomány szerint, de újabban tudományos bizonyítékok alapján is, Krisztus halotti leple volt. A lepel lenyomatban őrzi nemcsak a megváltó alakját és arcát, hanem a keresztrefeszítés okozta sebhelyeket is.

A TURINI LEPEL eredetiségének kérdése nem érinti a keresztény hit lényegét, de segítheti azt. Megismerni Jézus eredeti arcát, régi vágy a kereszténység körében.

A tudományos érvek sorát, amelyek a lepel I. századból való eredetét nyomozzák Werner Bulst darmstadti jezsuita teológianár összegezte 1987-ig legalaposabban. Nálunk Viz László /szül. Bp. 1928/ jeles könyvkiadó, író, műfordító népszerű könyve "A torinói halotti lepel és korának meghatározása" c. monográfiája már a 10. kiadást érte meg 1991-ben. Az első nyolc kiadás arról szólt, hogy milyen tudományos érvek alapján tartjuk hitelesnek a halotti lepel. A további kiadásokban a szerző ismerteti az 1988-ban, az ún. C14-es módszerrel lefolytatott kormeghatározó vizsgálatok állásfoglalásait is, de megadja a választ: vannak tehát a lepel eredetiségének védelmezői és ellenfelei. Könyve és illusztrációs képanyaga érvelnek a lepel hitelessége mellett, csatlakozva az eddigi tudományos érvek mellé.

Létezik a Turini Lepel római lap is, amely kéthavonként jelenik meg. Két részben és képeket is mellékelve hozta le az ARC "életre keltésének", majd a TEST restaurálásának és kiállításának beszámolóját.

Legelfogadhatóbb következtetés, hogy valóban Jézus Krisztus halotti lepléről van szó. Ebben az esetben pedig Jézus történetiségének, szenvedésének és halálának -sokak szerint feltámadásának is- dokumentuma. Ezen keresztül az evangéliumok szavahihetőségének bizonyítéka és tanúja.

Ismerkedjünk kissé a lepelrel, és ami rajta mindenki számára látható!

A 4,36 m hosszú és 1,1 m széles halszálla-mintás szövött lenvászon kendőt tehát Torinóban, az említett kápolnában őrzik, az oltár feletti ereklyetartóban, fahengerre feltekerve. Hosszanti oldalaihoz 2 egyenként 8,3 cm széles csíkot varrtak. Hátsó felét alátétanyag fedi, szilárdítja. Idegen elemeknek tekinthetők még a lepel két szélén egymás mellett kettősevel elhelyezkedő háromszögformájú foltok. Ezek a lepel hosszú és viszontagságos történetének egyik majdnem tragi-

kusan végződő epizódjának nyomai. 1532. december 3-án éjjel tűz ütött ki a franciaországi Chambéry várkápolnában, ahol akkor a lepel őrizték. Az ezüst doboz, amiben az ereklye 48-rétre volt hajtogatva, kezdett átforrósodni. Ki tudták menteni, de a doboz egyik, már olvadásnak indult sarka a kendőn égési nyomokat hagyott.

A leplen egy férfitest elülső és hátsó oldalának lenyomatszerű képmása látható, fejjel egymás felé fordulva. Azt mutatja, hogy a fekvő tetem alá helyezett hosszú kendőt a fej fölött visszahajtván fektették végig a testen. Tisztán láthatók a haj, a bajusz és a szakáll kontúrjai, a szemöldök, arccsont, az orr és a száj, a mellkas, a karok, a has és az alatta egymásra helyezett kezek, a combok, a térdek és lábszárak lenyomatai. A hátoldali képen is megtalálható a test felépítésének minden fontos része, a koponyától a kirajzolódó talpakig. A képmáson megjelenő férfi korát az antropológusok 30-33 évesre, testmagasságát 178-180 cm-re, testsúlyát 79-80 kg-ra határozták meg. A test mindkét oldalát sebek körvonalai és vérfoltok borítják. A sebek megegyeznek azokkal, melyeket Jézus Krisztus az evangéliumokban leírt szenvedéstörténetek során elszenvedett. Amikor mindezt saját szemünkkel látjuk, megdöbbenő, szinte hihetetlen.

Jézusnak ezen eredeti halotti leple 1983-ban, amikor a katolikus egyház a megváltás 1950. évfordulójára hirdetett szentévet, a lepel is éppen ennyi idős volt.

Villantsuk föl a Turini Lepel vázlatos történetét:

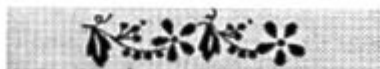
A kereszttről levették Jézus testét és "lepelbe takarva" vitték el a közeli sírboltba. A szombat közeledte miatt meg nem moshatták a testet. Mire az asszonyok hűsvét hajnalán a sírhoz mentek, már nem találták ott Jézus testét. Az Evangélium jelentése: "Feltámadt. Nincs itt" /Mk. 16,6/. Ma is vannak hívő tudósok, akik azt állítják, hogy a lepel képe erős sugárzás hatására keletkezett, s erre Jézus feltámadása adja a választ. Ez azonban már a hit vallomása...

A Jeruzsálemet elhagyók nyilván magukkal vitték a lepel mint becses ereklyét. Péter? János? Nem tudhatjuk. Az bizonyos, hogy ezt a kivételes ereklyét különböző okokból mindig rejtegetni kellett, mégis vannak utalások rá az ókeresztény irodalomban. Mind a négy evangélista fontosnak tartotta, hogy az események után 30-40 évvel - János esetében 50-60 évvel - írjanak róla.

A julianusi üldözés idején menthették Edessába, a kelet római birodalom keresztény városába, az Eufrátesz folyón túlra / a mai Törökország területére/. Majd a történelmi nyomok Bizáncba vezetnek Kr. u. 944-ben. Majd az 1204-es konstantinápolyi eltűnéséről írnak. A lepel franciaországi tartózkodásának 1208-1357 közötti 150 esztendejét sok homály fedi: "Besanconban pihent".

Humbert gróf 1438-ban meghalt, és ezt követően özvegyénél maradt a lepel. 1532-ben, az említett tűzben a kendő kis híján elpusztult. 1578-ban Emanuele Filiberto herceg, a Savoiiai ház feje, a hercegség fővárosába, Torinóba vitette a lepel. II. Vittorio Amadeo herceg pompás kápolnát építtetett számára 1694-ben. Az ereklyetartó-rácsot máig 3 kulcs együttesen nyitja. 1983-ban Umberto, a portugáliai száműzetésben meghalt utolsó olasz király, végrendeletében a római Szentzsékre hagyta a lepel tulajdonját. Az elmúlt 4 évszázad során a lepel csak a trónörökös esküvője, és néhány különleges jubileum alkalmával állították ki. Évszázadunkban

csak néhány ízben nyitották meg az ereklyét őrző kápolnát. A második világháború alatt Montevergine bencés kolostorában helyezték biztonságba, ahol 6 éven át őrizték. /Érdeklődni lehet: Makrovilág Utazási Iroda, 1091. Bp. Üllői út 11. Tel:215-0636. Zarándoklat a torinói lepelhez 1998. június 11-14/

Németh Dezső

Attila

I.

A kék horizontra már felkészült lassan a távol,
és tágulni kezdett nagy kupolával az égbolt.
Vadlibák tollain izzott a keleti fényár.
A nádasból szökkenve iramlott nagy szárnyú északi szél.
Paripák dobajától röppent sok nádi madárka.
A Tisza kanyargós aszályszín vize fölé
gurult a nap már, s csillogó vértű harcosok
bőr zubbonyáról párált a hajnali dér.

Bőrszíjra fűzve akatzir rab foglyok türik
bősz lovak rángását, belebuknak a sárba.
Ellák dübörgő csődőre tombol és vágat az élre,
biztatja lankadó harcosait, nagy hanggal kiáltja:
"Már Attila várát sejteti ködből a hajnal,
hol finom napjait kínálja néktek az élet,
mármoros éjjelek jönnek majd hős hun vitézek,
diadallal vonuljatok hát jó apám trónja elé!"

A hun sereg felzúg s vidáman üget a rónán,
barnállik arcuk, elfelejtik a Volgát a Dont is.
Megtelik lelkük a szabadság jó italával
a szép Tisza-tájon, hol szabadon nyargal a szél.
Attila trónját kökemény tölgyfából vették,
nehéz karfái arannyal vannak kiverve,
nagy ülőkéjét bősz-párduc szőrme díszíti,
és királyi medvebőr hever a lábainál.

Most sorba lépnek trónja elébe a foglyok,
drága holmikat raknak halomba a földre.
Csaba és Aladár irigyen néznek Ellákra,
ki érdeme részén akatziroknak királya lett.
Kardjával int most a görög Onegerius:
a kinsket szolgák nagyterű hordfákra rakják.
Felzúg vidáman a tábor, kardok csörrennek össze,
s hurrát kiáltnak morcarcú hun katonák.

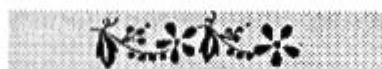
Attila jobbán hű Ardarich, gepida fajta,
balján a titokőr osztrogót Valamir áll.
Csupa fenséges férfiak övezik trónját;
földjeik vívta el az isten ostoraként.
Alánok, szarmaták, turingok, skirek,
frankok és burgond királyi vérek.
De ki tudja hány nép hatalmát bírja,
még Róma is hódol világi trónja előtt.

Új római csoport borul arccal a földre.
Rengeteg ajándék alatt roskad e szolgálai had.
Keletről jöttek Theodosius üzenetével,
ki bő adót fizet, hiába császári vér.
Attilát kéri, hogy adóját tovább ne toldja,
mert roskadozik már birodalmának lába,
de nagy zacskó arannyal Attila vérét kívánja:
Chysaphios, Vigilas tolmácsot bérelte föl.

Szikrák villognak Attila apró szeméből,
ritkás szakállá rezzen barna arca körül.
Hatalmas melle zihálva szakítja ingét.
Testőrét hívja, s Edekon eléje áll:
"Vigilas! ő akart ellened bírni"
kiáltja Edekon. "Ő az, Nagyuram! Ő a vesztegető!"
Letépi ingét, egy bőrzacskó arany
kerül elő, s Vigilas mélyen a földre borul.

"Bilincset reál!" -szól Attila dübörgő hangon.
Vigilas kezére, lábára láncokat vernek,
felajzott íjak tuskéi merednek fia mellének,
s reszketve vallja gaz tervük részleteit:
"Chysaphios fegyverhordozó aranyat adott,
hogy ellened béreljem Edekon testőrdet.
Kegyelmezz nagyuram nekem és zsenge fiamnak,
hű szolgálid leszünk, s adósod mindig, Uram!"

Attila, kinek apja a hatalmas Mundsuk volt, mondja:
"Királyi vér vagyok, őrfizve őseim szép nemességét,
alázat, szolgaság sohasem hajlítá derekam meg,
de Theodosius hitvány szolga, ki adót fizet.
Ezt mondjátok meg kelet-római császároknak,
ki áruló lett s nem méltó királyi vérére sem."
Aztán intett: "Engedjétek e hitvány szolgákat el,
és vigyék meg Theodosiusnak Attila üzenetét!"

Baráti Molnár Lóránt

Jóslatok könyve

Azt mondtátok, hogy menjek el.
Azt mondtátok, most menjek el.
Mondanátok, haljak száz halált:
önmagamból kiszakadva,
életemből kizuhanva,
asszonyomtól eltaszítva -
- visszatérve, megérkezve;
szálllok, röpködök. Látjátok-e?
Hullok, zuhanok. Nézik-e?
/Arcotokba csapódik a holtak pora.../
és becsuknátok reám az összes ablakot,
és minden ajtót bezárnátok reám.
/Magamra zárom ezt a napot is,
magamra terítem az utolsó éjszakát -/

N. László Endre

A "dúvad" leánya

"...Szeretem az egész dicsőséges múltat, mely csak elmúlt, de nem halt meg, mert hírben fennmaradt, hogy örök példája legyen minden eljövendő nemes és nagyratörő népeknek..."

Kozma Andor: Hazaszeret, 1914.

Gyakorta elég egy hang, egy szó, egyetlen mozdulat, hogy az emlékezés lavináját indítsa el bennünk. Velem is pontosan ez történt, amikor a somogyi Inke község/irányítószáma 8724/ nevét hallottam valakitől. Azon nyomban eszembe jutott a nemzetáruló Inkey báró úr, de még inkább az őt gonoszságban és aljasságban túlszárnyaló neje, akinek bizony szerepe volt a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István tragikus halálában.

Révai Nagy Lexikonában is megtaláltam Inkét, róla pedig két rövid sorocskát:

"INKE, kisk. Somogy vm. csurgói járásában, /1910/ 2145 magyar lak., postahivatallal; u.t. Iharosberény." /De találtam a kötetben még egy Inkeyantalfalvát is, aminek korábban Antalfalu volt a becsületes neve a csurgói járásban/

Bár egyáltalán nem számítottam rá, rábukkantam az Inkey-család nevére is, amin nem csodálkozhatunk, hiszen iskarióti Judás is belekerült ebbe a lexikonba... Akkor miért hagyták volna ki belőle Inkey bárót? A szócikk osztrák, de inkább Habsburg-barát írója azonban csak néhány sorban említi őt, tekintettel dicstelen szerepére.

Én viszont megígérem, hogy nem leszek ilyen tapintatos, mert belső parancsra igazat kell írnom! Különben is viszkenni kezd mindenem, ha csak a Habsburg nevet hallom, s még inkább, ha a képernyőn látom őket, s hallom "csodás" magyarságukat.

Amikor az "Isten nevében uralkodó" V. Ferdinándot - felesülett betegsége ellenére - 1830-ban magyar királlyá koronázták, nem csupán a bécsi politika útvesztőiben otthonosan mozgó személyek tudták, hogy csak egy dróton rángatott bábu lesz! Államainak kormányzását Metternich és Kolowrat miniszterekre, valamint Lajos főhercegre bízta, de az igazi, a legnagyobb hatalom a "belső kormány", a kamarilla bosszorkányainak kacsóiban összpontosult.

V. Ferdinánd feleségének főkomornája volt az az asszony, akit maguk a legbennfentesebb osztrák személyek is csak "dúvad" néven emlegettek, s akiről a bécsi tejesasszonyok, mosónők és kalapos kisasszonyok is gúnydalt énekeltek. Ennek két árulkodó sora így hangzott:

"... die erste Kammerfrau

Bestie, wau, wau, wau..."

Ennek az ördögi asszonynak az apja egy Cibbini nevezetű bécsi pennaforogató, anyja pedig Kozselucs udvari karmester leánya volt. Hogy csupán pénzért vagy valami egészen másért gyűlölte a magyarokat, azt ma már senki nem tudná megmondani. Az viszont tény, hogy amikor a tehetetlen uralkodó körüli - többé-kevésbé botrányos - dolgok napvilágra kerültek,

kiderült, hogy ez az asszony, megfelelő tiszteletdíj fejében bármilyen piszkos és gyanús ügyet elintézt.

Féktelen magyargyűlöletre nevelte lányát is, Matildot, a császár kedvencét, akinek minden - anyja által sugallt - kívánságát, szeszélyét teljesítette a könnyen befolyásolható uralkodó.

A virágszép hajadonná serdült, de ördögi ravaszsággal és magyargyűlölettel átitatott leánykát az anyja már tizenhat éves korában férjhez adta egy hozzá minden tekintetben "méltó" lovastisztához, Inkey Eduárdhoz. Hogy milyen apától, milyen anyától, arra szavaiból és tetteiből következtethetünk.

Már az 1848-49-es szabadságharc kitörése előtt izzó gyűlölettel és mélységes megvetéssel beszélt ez a báró Sehonnai "a lázadó magyar kutyákról/Rebellenhund/", akik visszaélnék a császárkirály türelmével és jószágával, "belemarnak az őket simogató atyai kézbe"...

Ezek után nem csodálkozhatunk azon, hogy nem sokkal később már fegyverrel támadt hazájára.

A gazembert azonban a "lázadó magyar kutyák" elfogták, s mivel jól ismerték az ellenség érdekében kifejtett "áldásos tevékenységét", bizonyára fel is lógatták volna az arra legalkalmasabb fára, de -árulás következtében- egy túlerőben levő muszka csapat rohanta meg a honvédeket, s kiszabadította a már "felnyakravalózott" Inkeyt.

Mivel e történetben lényegesen nagyobb szerepe van Matildének, a feleségének, a báró "úrral" tovább nem is foglalkozom. Mindössze annyit árulok el róla, hogy kedves neje érdemei és szépsége révén a tizennégyes huszárok parancsnoka, majd tábornoka lett!

A szabadságharc leverése után élte a virágkorát Inkey báróné. Többnyire az Udvarban vagy annak közelében tartózkodott, s rendszerint csak azért töltött hosszabb-rövidebb időt Magyarországon, hogy befurakodhasson a legelőkelőbb magyar társaságokba, s undorító feladatahoz híven, jelentéseket küldjön az osztrák rendőrmíniszternek, meg természetesen a kamarillának. De célja nem csupán a "szimpla kémkedés" volt, hanem főként az, hogy itt egy jól működő kém- és besúgó hálózatot építsen ki.

A gyalázatos "munka" sikeréhez adva volt rendkívüli szépsége, behízelgő modora, átlagon felüli intelligenciája és gonoszsága. S ő élt is a fegyvereivel! Még attól sem riadt vissza, hogy adandó alkalommal a saját anyja naplóját, legbizalmasabb feljegyzéseit - igaz, nagy összegért - felkínálja, majd kiszolgáltatassa a rendőrmíniszternek. Lám, a mérgekígyó hálójában!

Jellemző pokoli elvetemültségére, hogy az akkor már a döblingi gyógyintézetben tartózkodó, s többszörösen megfigyelés alatt tartott Széchenyi István fiára, a daliás Béla grófra is kivetette a hálóját. Sz. Béla tapasztalatlan ifjú volt, akinek kezdetben igencsak hízelgett a szépséges asszony iránta tanúsított érdeklődése, s ki tudja, mily mélységig bizonygatott, megjátszott szerelme. Hiszen akkor még csak a legbeavatottabbak tudták, hogy a kormány egyik legkörmönfontabb spionja. De amikor Matilde már biztos volt a dolgában, hogy sikerült ujja köré tekerni a tapasztalatlan fiatallembert és szerfelett furcsa kérdéseket tett fel neki, az gyanakodni kezdett. Kételyeivel meghitt barátjához, az udvarhoz megszállottan hű Jósika Sámuel báróhoz fordult. Az először csak azt hitte, egy

egészen szimpla intim kapcsolatáról van szó. De aztán a volt erdélyi kancellár elgondolkodott a dolgon, s azt tanácsolta az ifjú grófnak, ügyesen és tapintatosan szakítsa a bárónéval!

Itt jegyzem meg, hogy talán a szépség halálán is győzedelmeskedő varázshatalmának tudható be, Inkey bárónének még jóval később is akadt egy rajongó védőügyvédje, aki lovagias kötelességének tartotta azt bizonygatni, hogy Matilde egyáltalán nem akarta megcsalni férjét. Csupán felvilágosításokat kért a fiatal Széchenyitől.

Tudjuk róla, hogy Rechberg grófnak/1859 és 1861 között ő a miniszterelnök és a külügyminiszter/ a legfontosabb, legügyesebb besúgója volt. Ez a Rechberg egy titkos találkahelyen gyakran meglátogatta Matildét. Ily alkalmakkor egyikünk sem tartott ott gyertyát, semmiféle írásos anyag nem bizonyítja, hogy szerelmi viszony lett volna közöttük, ennek ellenkezőjét is nehezen lehetne bizonyítani. De hát nem érdekel bennünket ennek az elvetemült asszonynak a magánélete.

Az viszont biztos, hogy Inkey bárónének az egész birodalomban a lehető legrosszabb volt a híre, viszont az udvarnál igen nagy a befolyása. Egy szavába került, hogy valakit magas méltóságba juttasson, vagy - éppen ellenkezőleg -, a karrierjét derékba törje.

Az aulikus magyar nemesség gyanakodott rá, titokban megvetette, de csak hatvan évvel később igazolódott be, hogy valóban Bécs - és a birodalom - legveszedelmesebb kalandornője volt, aki az udvar, de főként a mindenható kamarilla kegyének köszönhetette, hogy büntetlenül folytathatta üzemeltetéseit.

A főnemesség igyekezett őt magától távartatni, de valósággal lerázhatatlan volt, mindenhová odaszemtelenedett, ráerőszakolta magát az udvarhoz hű - vagy azt csupán tette - magyar főnemességre. Csak egyetlen jellemző esetet írok le arról, hogyan próbálták őt kiközösíteni, mellőzni. Jótékonysági farsangi jelmezbált akartak rendezni a honi tűzkárosultak javára. Az élőképek megtervezésére Jókait kérték fel. A terv azonban dugába dőlt, mert botrány tört ki Inkey báróné miatt.

De hát mi is történt tulajdonképpen?

Az emlegetett nőszemély a "Virágrege" liliomának szerepét akarta kisajátítani magának, de darázsfészekbe nyúlt; maga ellen ingerelte a főnemesi hölgyeket. Ők tartva a szép vetélytársnő bosszújától, Zichy Ödön gróftól bízták meg azzal, hogy beszélje le szándékáról a - szolidan szólva - kétes hírű bárónőt. Akár olyan áron is, hogy ígér neki a közeljövőben egy nagyobb, látványosabb, szépségéhez méltóbb szereplést. A kalandornő azonban átlátott a szitán. Végig sértődött, az udvarhoz fordult panaszával, s ennek következtében a jótékonysági bál elmaradt. Ezt - egy csöpp jóindulattal - egy sértődött asszony bosszújának is betudhatnánk. Egyéb cselekedetei viszont méltóvá tették arra, hogy Lucifer jobbán járjon.

Ma csak az képzelheti el, milyen hangulat is uralkodott a múlt század derekán a magyar főnemesség és általában a magyarok között, aki átélte az un. felszabadulás vagy az 56-os szabadságharc utáni időket. Magyar hazafiakkal teltek meg a börtönök, napról-napra újabb letartóztatásokról, kivégzésekről jöttek hírek. Egészen természetes állapot volt még az aulikus magyar nemesség között is a jól vagy kevésbé jól titkolt harag és elkeseredés. A titkosrendőrség megszolgálhatta a kenyerét. A legjelentéktelenebb megnyilvánulás mögött is

forradalomra való készülődést, országos méretű összeesküvést szimatolhatott még a kezdő besúgó is.

A jóval később megjelenő, A titkosrendőrség és a kamarilla című könyvben száz meg száz kémjelentés olvasható abból az időszakból. E feljegyzések, "beszámolók" alapján akár a legbékebb, legártatlanabb hazafiakat, de még a leghalványabb gyanúba kevert polgárokat, földműveseket is elvetemült rablógyilkosokként kezelhették. Ha egy részüket szabadlábon is hagyták, ők maguk és a családjuk állandó rendőri zaklatásnak voltak kitéve. Sokszor a hozzátartozóikat, bizalmas barátait is vásárolta meg a rendőrség, s így aztán otthon, az utcán de talán még a templomban is árgus szemek lesték őket.

Ennek a korszaknak egyik legjellegzetesebb figurája volt a báróné és a pénzért mindenre kapható besúgó. Inkeynének a következőkben már csak a Széchenyi Istvánnal kapcsolatos szerepéről írok. Dr. Károlyi Árpád volt egykor a bécsi levéltár igazgatója. Ő bukkant rá a gróf lefoglalt iratait és a kémjelentéseket tartalmazó ládákra. Ez utóbbiak valóban gyalázatos és sokszor kínzással, zsarolással kikényszerített vallo-mások, ország és világ előtt bizonyíthatják, milyen gondosan kitervelt aljassággal kergették halálba a gróft, az egyik legnemesebb lelkületű magyar embert, aki undorodott a vértől és mindig is a békés kiegyezés tántoríthatatlan híve volt. S tet-ték ezt annak bérencsei, akinek érdekeiért ontotta véré a magyarság néhány évtizeddel később, s vesztette el területének kétharmadát, lett szomszédjainak bűnbakjává.

/Kormányunk "jóvoltából" gyönyörködhetünk ábrázatában a részben már helyreállított gödöllői kastélyban és Pusztaszere-n egyaránt, az ellenségeink általi gúnyolt Körkép közvetlen közelében. Kormányunknak köszönhetően még a pereputtya személyében és csodálatos magyar beszédében is gyönyörködhetünk. Nyugatnak kritikátlanul behodoló pici kormányunk nagyvonalú megnyilvánulása ez akkor, amikor napon-ta magyar emberek ezrei kerülnek utcára, s leszünk hazánk mostohagyermekévé!

Mivel a báróné és a besúgók álneven leveleztek egymással, mindmáig nem tudjuk, ki volt az az egyén, aki magyar arisztokrata létre beépült a magyar emigráció körébe, s annak minden megmozdulásáról, kapcsolatáról, tevékenységéről, tervéről, de még magánéletéről is rengeteg és megdöbbentően pontos kémjelentéseket küldött az illetékes osztrák hatóságoknak. Ma már egyáltalán nem titok, hogy a báróné minden igyekezete arra irányult, hogy minél több magyar arisztokratát szervezzen be ebbe a kémhálózatba, s ez részben sikerült is neki.

A szervezettek egyike Babarczy Antal/1813-1881/ udvari tanácsos volt, a szenvedélyes hazárdjátékos, aki nem sokkal korábban a teljes vagyonát eljátszotta. Ezt a gerinctelen gazfickót predesztinálta a besúgó szerepére egy nem sokkal korábbi időszaka. Ugyanis Windischgratz seregének császári főkommisszáriusa volt, s később, az abszolutizmus idején is magas tisztségeket töltött be. Imre öccse/1819-1881 sem volt külön nála. Ő császári őrnagyként harcolt hazája ellen.

Amikor Bach megbukott és Rechberg kormányában a magyarbarátságáról "hírhedt" Alexander Hübner/1811-1892/ lett a rendőrminiszter, tárgyalások kezdődtek a konzervatív magyar vezetőkkel, s úgy látszott, oszladozni kezdenek a viharfellegek.

E fejleményeket látva, a báróné dührohamokat kapott. Ő több vért és főúri fejet kívánt. Egyik Rechberg miniszterelnöknek írt leveléből /Oszták Állami Levéltár, Rechberg-akták, III. k., 1860. január 3-tól 8-ig/ tudjuk például azt, hogy Pulszky Ferenc megbízott embere Bécsbe érkezett az angol fővárosból. Ott meglátogatta dr. Guthertz ügyvédet, Görgei-né mostohaapját. Ez a Görgei voszont nem volt más, mint annak az intézetnek, tébolydának igazgatója, amelyben Széchenyi István tartózkodott. Az itt említett Guthertz doktor pedig az, aki a gróf leveleit külföldre juttatta, illetve onnan be-csempészte a Széchenyinek szánt bizalmas leveleket.

Hamarosan megint vészes viharfelhők tornyosultak a magyar ügy horizontján. A magyarbarát Hübner rendőrminiszter megbukott, és utódja az ellenkező előjelű Thierry lett, Bach miniszter méltó utódja.

Neki ajánlja a báróné, hogy haladéktalanul helyezték a lehető legszigorúbb megfigyelés alá, tegyék a gyanús egyének listájára a magyar gróf másik bizalmas barátját, a fiatal szombathelyi mérnököt, Hollán Ernőt is /1824-1900/. Inkeyné szerint ez a fiatalember állandó összeköttetésben van Párizssal, át van itatva a forradalmi eszmékkel, s Vas megyében egyre szítja a gyűlöletet a császári ház és az osztrák birodalom ellen.

Ez az ördögi asszony bevádolja még az udvarhoz mindig hű Jósika Sámuel bárót is azon az alapon, hogy erdélyi, s korábban Erdély kancellárja volt. Vele kapcsolatban többek között ezt írja: "... Pár nap óta Kossuth és Anglia titkos küldöttjei vannak Bécsben, és érintkezésben állnak a legnagyobb rangú erdélyiekkel is..."

De a legnemesebb vad, a fő célpont kétségtelenül Széchenyi István, s Inkeyné minden fortélyát latba veti, hogy elveszejtse őt. Több jelentésében részletesen ír arról, hogy a gróf milyen felségsértő és "hazaáruló" nyilatkozatokat tett bizalmasai körében, s fia /Béla/, aki éppen akkor tért haza Angliából, összeesküvést sző, amelynek célja a trónfosztás. Íme, egy mondat ebből a hazugságokra alapozott kémjelentésből:

"... Selbe behandeln nicht weniger, als die Entsetzung der Dynastie!..."

Miután magyarbarát jószelleme már nem volt mellette, e jelentések végül a higgadt Rechberg grófot is meggyőzték Széchenyinek és körének bűnösségéről. Utasította Thierryt, hogy szigorítsa Széchenyi titkosrendőri megfigyelését, mert még azt is tudni akarja, ha álmában mond valamit. Ez már csak azért sem jelenthetett problémát, mert a gróf barátként kezelt "hű" inasa, egy Büchler Sebestyén nevezetű aljas gazember, a bárónő embere volt, a rendőrség fizetett besúgója. Matilde elsősorban tőle szerezte megbízható értesüléseit. Az a kémjelentés volt az utolsó csepp Rechberg poharában, amiből itt két gondolatot idézek:

"... Ha Rechberg gróf a legközelebbi napokban rászánná magát egy környékbeli házkutatásra, a kormány megszerezhetné a fölforgató párt minden fonálát. Előszóval: nevet és helyet..."

Rechberg haladéktalanul utasította Thierry rendőrminisztert, rajtaütésszerűen tartson alapos házkutatást Széchenyinnél és fiainál, valamint a velük közeli kapcsolatban álló egyéneknek /Gr. Zichy, Görgei, Falk Miksa, Kecskeméthy, Hollán, Guthertz/!

A rajtaütés ugyan mit eredményezett?

A rendőrség lefoglalta Széchenyi naplóját, valamint óriási mennyiségű kéziratát, leveleit. A gróf tudta legjobban, mennyire alaptalanok azok a vádak, melyek erre a lépésre készítették a rendőrséget, s ezért nyomban levelet írt Thierrynek, hogy néhány - levelében felsorolt - kéziratát mielőbb küldje neki vissza. A rendőrminiszter minősíthetetlenül durva válaszból azonban megtudhatta, hogy a maga választotta ideggyógyintézet számára már nem menhely. Ellenségei bármikor valóra válthatják fenyegetésüket, internálhatják az Állami Elmegyógyintézetbe, s így teljesen elzárhatják őt a külvilágtól, családjától, szeretteitől. Tudta, hogy valakik már döntöttek sorsa felől, s ez elkészeríti ugyan, de kétségbe nem ejti. 1860. április 1-jén e katonás rövidségű mondattal fejezi be naplóját a legnagyobb magyar:

"... Kann mich nicht retten!

Nem tudom magam megmenteni!"

S egy héttel később átlőtt koponyával találták őt a karosszékekben! ... Ugyan ki tudná megmondani, hogy az állandó megfigyelés alatt álló Széchenyi honnét szerzett fegyvert? Még azt sem tudjuk biztosan kinek a kezében sült az el!...

Ekkor újra átkutatták a lakását, lefoglalták könyveit és iratait. Nemsokára a március 3-i házkutatás ügyében is megszüntették az eljárást. A család kívánságára visszaadták a kalandornő által veszélyesnek, felforgatónak bélyegzett írásokat. Csak a Disharmonie, a Nagy Szatíra című írásainak és utolsó naplójának elégetését határozták el az illetékesek, bár Béla fia tiltakozott ez ellen. Révai Nagy Lexikonában a következő néhány sort olvashatjuk ezzel kapcsolatban:

"... Már úgy volt, hogy a hatóság az iratokat a család nélkül égeti el. Az utolsó pillanatban mégis Ferenc József az iratokat a levéltárba rendelte s innen kerültek zár alá az udvari és állami levéltárba, ahol a háború befejeztével felpattant a zár, s az anyagot Károlyi Árpád 1921-ben közzétette. /Gróf Széchenyi István döblingi iratai, 2 kötet/."

A "dúvad leánya" állítólag haját kibontva táncolt és dalolt örömeiben, amikor a gróf halálhírére megvitték neki!

Jegyzetek:

Inkey-család:/palini/. Magyar bárói és nemesi család, mely magát a Dunántúl ismeretes inkei Loránth-családdal közös törzsűnek tartja, s ezért eredetileg Loránth nevet viselt, melyet a XVII. század végén az előbb előnévül használt Inkey névvel cserélt fel. Az okleveles emlékezet a XVI. század elejéig nyúlik vissza. A családból Eduárd tábornok 1856-ban osztrák bárói rangot nyert, de a bárói ág velük kihalt. A másik ág Somogy, Zala és Vas megyében volt birtokos.

Palin. Korpavárhoz tartozó pusztá Zala megye kanizsai járásában.

V. Ferdinánd /1793-1875/

Kamarilla /a spanyol camarilla szóból. Jelentése kis szoba./ Azt az udvari kört értik alatta, amely, mintegy a törvényes kormány mellett és ellenére kialakult második kormány, az államügyek vitelét alkotmányos jogkör nélkül döntően befolyásolja. A bécsi kamarilla elnevezés a szabadságharcot megelőző hónapokban jött divatba. Sokan tudni vélik, hogy ez a

kamarilla akkor Zsófia főhercegnő, Lajos főherceg, Windischgratz, Jellachich és Jósika Samu báró társaságából állott.

Cibini vagy Cibbini. Valószínűleg erdélyi szász volt. A cibin jelentése Szeben, s Erdélyben van ilyen nevű folyó és hegység is.

Kozselucs vitathatatlanul szláv név.

Széchenyi Béla gróf. Budapesten született 1837-ben és ugyanitt halt meg 1918-ban. Bejárja Loczy Lajos geológus és Bálint Gábor nyelvész kíséretében Indiát, Japánt, Jávát, Borneót és Kína nyugati részét.

Jósika Sámuel báró. Kolozsvárott született 1805-ben és meghalt Bécsben 1860-ban. Udvari főkancellár volt, császárhű ember.

Megjegyzem, hogy két Jósika is résztvett a szabadságharcban: Jósika Miklós nagy regényíró, aki tordán született 1794-ben és Drezdában halt meg 1865-ben. Jósika Kálmán a regényíró unokaöccse, aki 1837-ben született és 1910-ben halt meg.

Rechberg /und Rothenlöwen/, Johann Bernard gróf. Osztrák államférfi. 1848-ban a frankfurti központi hatalomnál képviselte Ausztriát. 1859-ben osztrák miniszterelnökké és külügyminiszterre nevezték ki. Az elnökséget 1860-ban át kellett engednie Rainer főhercegnek, de 1864-ig külügyminiszter maradt.

Zichy Ödön /Edmund/ gróf. Született 1811-ben és 1894-ben halt meg Bécsben. Ő alapította a keleti múzeumot, amit Jenő fia örökölt.

Károlyi Árpád történész. 1853-ban született Budapesten. A bécsi császári és királyi titkos állami levéltár igazgatója.

Pulszky Ferenc író és régész. Eperjesen született 1814-ben. Kossuth mellett pénzügyi államtitkár, Magyarország diplomáciai képviselője. Itthon az abszolút uralom halálra, majd száműzetésre ítélte. Később Eötvös József közbenjárására amnesztiát kapott és Pesten telepedett le. 1869-ben a Nemzeti Múzeum igazgatójává nevezték ki.

Hollán Ernő Szombahelyen született 1824-ben és Budapesten halt meg 1900-ban. A szabadságharc idején kitűnt vitézségével és hadmérnöki főnökké nevezte ki Kossuth Péterváradra, őrnagyi rangban. Péterváradot vitézül védelmezte. 1881-ben altábornagy lett.

Falk Miksa író, politikus, publicista. Pesten született 1828-ban és meghalt 1908-ban Budapesten. Cikkei révén ismerkedett meg az akkor már Döblingben tartózkodó Széchenyi Istvánnal és csakhamar bizalmi embere lett. 1866-ban ő oktatta magyar nyelvre Erzsébet királynét.

Karácsony Péter

Miért

Miért ilyen nehéz az élet,
miért csak szenvedés?
Nem tudom jobbra tenni,
vagy tizenhat év kevés?

Miért nem lehet mindenki boldog,
miért kell durva szó, a verés?
Nem tudom jobbra tenni,
ehhez egy élet is kevés!

Szeretnék egy anyát

Szeretnék egy anyát, aki megért és szeret,
aki meg tudja vigasztalni bánatos szívemet.
Szeretném ha megértő és mindig kedves lenne,
szerető szavakkal örömet szerezne.

Szeretném köszönteni minden anyák napján,
látni az örömet rózsás piros arcán.
Szeretném ha tudná mennyire szeretem,
féltő gondozását soha nem feledem.

Karácsony Péter 16 éves, mátészalkai lakos. A vásárosnaményi Ipari, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző- Szakközép és Szakiskola második osztályos tanulója. Kilenc éves korától nevelőszülők gondozzák. Egyszerű szavakkal fejezi ki érzelmeit, gondolatait. Sok olvasással, tanúlással eljuthat olyan szintre, hogy verseit irodalmi szempontból is értékelni lehet.

A vásárosnaményi szakiskolából már a harmadik tanulót mutathattuk be a punkban. Ez értékes, jellemformáló irodalmi életre utal.

szek.

Takács Tibor

Éjfél után

Éjfél után, mikor véget ér az utolsó tánc,
nem hullat értem senki sem könnyet.
Elmentek mind az emberek, elbúcsúztak rég.
Mikor kialszik a gyertyaláng,
szél visz messzire egy dallamot...
A zongora is hallgat már,
én is búcsúszom és megyek tovább.

Németh Erzsébet

Ablakunkban

Szeretlek

Lángszírommal nyílnak a csókok
ha este ablakunkba guggol a Hold.

Fölém hajolsz:

és sötét hajamból kibuggyannak a csillagok

Fizessen elő a Lantra! Egy évre postaköltséggel együtt mind-össze 400 Ft. Az előfizetési díjat postautalványon a szerkesztőség címére kell elküldeni.

Lapunk nem nyereséges kiadvány, ezért a közölt művekért szerzői jogdíjat nem fizetünk.

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!

Fiatal, tehetséges szerzők színvonalas írásait várjuk, egy bemutatkozó levél kíséretében!

LANTRA

A TINÓDI KLUB IRODALMI FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Németh Dezső
Olvasószerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség: 1211 Budapest
Ady Endre út 5. III/10.
Telefon: 277 7196
Telefon/fax: 277 5309

Kiadja a Tinódi Klub
Felelős kiadó: Németh Dezső
Szerkesztés-tördelés, sokszorosítás a Tinódi Klub munkája

ISSN 0865-8633

Rudnai Gábor

A cápa

-Ébert Tibor novellája nyomán-

Valóban cápává kellennem,
ha élni akarok?

Mártózni hűvös tengerekben,
követni kétes csillagot,

mert aki különb: ellenségem,
s egy cápánál ki nem különb?
Itt nincs se büntudat, se szégyen,
csak mohóság és káröröm,

hát csak kitartás, Cápa testvér,
tanuld a régi-új morált,
amíg magad is nem véreztél,
nem áldozat vagy, csak barát,

cápák barátja, sőt vezére
s legjobb barátod gyilkosa!
Szívére hallgat, nem eszére,
s így nem te, ő nem tér haza.

Nem csak a tenger, a Balaton,
lelkünk is elalgásodik.
Első a pénz, a hatalom
Isten után a második.

Valóban cápává kellennem,
ha élni akarok?
Mártózni hűvös tengerekben,
követni kétes csillagot?

Lehetnék más: flamingó, delfin
vagy egyszerűen gályarab.
Jöhet Pozdarek úr vagy Darwin:
-Tanulj meg élni! Gyáva vagy!

Hát mi lesz belőlünk így, Tibor?
Az vagyok: született vesztes.
Talán a Golf-áram elsodor
egy lakatlan szigethez.

